

Ben ik Israël een woestijn geweest, of een land der uiterste donkerheid?

een brief van W.F. uit Oakham na het vertrek van Philpot, vertaald uit de The Gospel Standard, maart 1865

J.C. Philpot: Toen Mr. Knill de uitnodiging van vrienden in Oakham en Stamford om hen tijdelijk, een jaar lang, te dienen aannam, meende men dat de volgende brief van een van de vrienden uit Oakham met een verslag van enkele oefeningen en zegeningen met betrekking tot dit onderwerp met genoeg en profijt zou worden gelezen door de velen die hem en de omstandigheden waardoor hij ertoe werd gebracht daarheen te gaan kennen.

Mijn beste vriend,

Na vandaag tijdens onze kleine bijeenkomst opnieuw te zijn bevoorrecht met de goedheid des Heeren, voel ik een verlangen u een korte beschrijving te geven van mijn oefeningen, evenals een kort verslag van wat mij is geopenbaard met betrekking tot onze huidige beproeving.

Toen het besluit van onze innig geliefde predikant om zijn ambt in onze gemeente neer te leggen werd afgekondigd, had ik moeite mij bij de scheiding neer te leggen, ook al wist ik zeker dat de hand des Heeren daarin was. Ik vreesde zeer voor de gevolgen. De volgende woorden echter: 'Tot hiertoe heeft de Heere ons geholpen', en 'Hij, Die het goede werk begonnen heeft, zal dat voleindigen tot op den dag van Jezus Christus', brachten mij zeer tot bedaren. Hierdoor kwam ik ertoe in te stemmen met het gebed dat onze genadige Heere zijn discipelen leerde: 'Uw wil geschiede,' etc. Toch voelde ik dat wij blootgesteld werden aan veel gevaar. Ik werd vervuld met de vrees stappen te zetten zonder de leiding des Heeren. Hierdoor werd ik aangespoord in een worstelende smeekbede tot Hem ons niet te laten steunen op ons eigen verstand. Ik zag en voelde dat wij, als wij allen een van geest zouden zijn, met het advies van onze geliefde predikant, zo voorzichtig mogelijk zouden moeten handelen; want ik wist dat alles zonder de leiding des Heeren slechts dwaasheid zou blijken te zijn voor Hem, Wiens wegen zo veel hoger zijn dan de onze. Dit bracht een ijver Gods over ons en voor de Heere in mijn hart teweeg. Ik bedelde of Hij zich zou willen verwaardigen ons de weg te wijzen en onze harten tot volgen te neigen, welke weg dat ook zou zijn.

Na onze kerkelijke samenkomst werd ik zeer geoefend of het goed in Gods ogen zou zijn dat Mr. Knill zoals was voorgesteld twee gemeenten, Oakham en Stamford, zou dienen of alleen ons. Hoe meer ik beide kanten overwoog, hoe meer ik zag en voelde hoe moeilijk het was tot een juiste beslissing te komen. Ik vreesde meer en meer iets te doen zonder de leiding des Heeren. Sterker nog, ik voelde dat ik geen toestemming kon geven iets te doen zonder die leiding, uit vrees dat Zijn ijver tegen mij zou opstaan. Mijn hart werd hierdoor aangespoord zeer vurig te vragen of Hij mij enig leidend licht zou willen geven. Maar tegelijk raakte mijn consciëntie vervuld van schande, waardoor mijn hart in mij wegzonk; want ik voelde dat ik nauwelijks mocht verwachten dat de Heere Zich om mijn gebed zou bekommeren. Maar toch, iets zonder dat gebed te moeten doen zou een allervreselijkste stap zijn.

Terwijl dit 's maandagsmorgens voor ik op was een aantal uren aanhield, begonnen de volgende woorden in mijn gedachten rond te draaien: 'Ben Ik Israël een woestijn geweest, of een land der uiterste donkerheid?' Ook al kon ik een tijd lang geen verband met het onderwerp ontdekken, toch wist ik dat het de stem mijns Liefsten was. Ik voelde dat mijn hart neigde naar de woorden van Zijn mond. Ik merkte dat ik meer dan normaal met ernst en teerheid was vervuld. Ik stond zo rond zes uur op en ging onmiddellijk het veld in om onderbreking te vermijden. Op dat moment begonnen de volgende woorden in mijn hart rond te draaien: 'Als Ik u uitzond, zonder buidel, en male, en schoenen, heeft u ook iets ontbroken?' 'Heeft u ook iets ontbroken?'

Dit voerde mij onmiddellijk mee terug naar mijn jeugd. Nadat mijn moeder gestorven was toen ik ongeveer zes jaar oud was, en mijn vader toen ik ongeveer 14 was, werden mijn ogen ineens geopend voor de voorzienigheden Gods. Een paar ervan moet ik, zoals zij mij toen voor de geest kwamen, toch even kort noemen. Eens viel ik van een wagen, geladen met een lading stoppels, met een scherp mes in mijn handen dat gebruikt wordt om hooi uit een hooiberg te snijden. Maar ik raakte niet gewond. Een andere keer zette het eerste paard voor de ploeg zijn voet op de mijne terwijl ik achteruit liep en het aan het eind uitleidde. Toen de drie paarden en de ploegen allen over mij heengingen, kon ik mij niet herstellen. Mijn vader, die de ploeg hield, zag mij pas toen ik tegen zijn voeten lag.

Weer een andere keer, toen ik de wei inliep waar dicht bij het pad een van de grote merries van mijn meester graasde, die blind was aan een oog, riep ik, toen ik dichtbij kwam, onnadankend zo krachtig en luid als ik kon om haar op te schrikken en bij verrassing weg te jagen. Omdat ze mij niet zag, sprong ze naar me toe in

plaats van bij mij weg, zoals ik verwacht had. Ze smeed mij met haar borst en poten tegen de grond en ging recht over me heen, zonder mij ook maar de minste verwonding toe te brengen, behalve een vreselijke rilling.

Toen deze en andere gebeurtenissen uit mijn jeugd in mijn hart opkwamen, raakte ik vervuld van een gevoel van de wonderbaarlijke voorzienigheid van de God van al mijn goedertierenheden; en de woorden: 'Als Ik u uitzond, zonder buidel', etc. bleven steeds in mijn gedachten ronddraaien. Dit bleef mij verder leiden, stap voor stap, en de meest onbeduidende details uit mijn leven van toen af tot nu toe blootleggen, terwijl de woorden: 'Heeft u ook iets ontbroken,' etc. in mijn hart bleven ronddraaien. Tegen die tijd was mijn hart vervuld van zo'n gevoel van Zijn lankmoedige vriendelijkheid jegens mij en van mijn eigen onwaardigheid, dat ik weinig anders kon dan als een klein ontroostbaar kind voor Zijn aangezicht staan snikken en huilen.

Toen werd ik teruggeleid naar de staat van ongeloof waarin ik mij bevond op het moment dat de Heere mijn consciëntie arresteerde, onder de preek van M. P., waar de Heere Mozes zei Hem af te wachten in een kloof der steenrots terwijl de heerlijkheid des Heeren voorbij ging. Hoe werkte ik onder een dieper wordend gevoel van mijn zondaarschap, met de eeuwigheid voor mij, met veroordeling en toorn in mijn ziel, en vooral met de allerheiligste en rechtvaardige wet van God, woedend in mijn consciëntie! Wat werd ik door deze jaren heen geholpen en bewaard, grondig opgeborgen tot de hoop die later geopenbaard zou worden! Wat werd mijn ziel bijna overstelpt door wanhoop! Wat sprong mijn hart die gezegende dag op toen de volgende woorden in mijn ziel drupten: 'Christus is niet gekomen om te roepen rechtvaardigen, maar zondaren tot bekering!' Wat werd Hij geopenbaard in de evangeliën als de Enige Die al mijn ziekten kon genezen! Wat smachtte mijn arme, door de zonde vervloekte hart naar Hem! Wat bewonderde en beminde ik Hem! Hoe lag ik in het veld en zei: 'O Heere, ontferm U mijner; breid Uw vleugel over mij uit', etc!

Ik herinner mij ook hoe ik ongeveer zes maanden voortging, soms hopen, dan weer wegzinkend. Soms meende ik dat de Heere naar mij leek te glimlachen. Dan weer voelde ik mij zo'n ellendeling, dat Hij dat nooit zou kunnen doen. Wat placht ik mijzelf te berispen voor de gedachte dat Hij dat ooit doen zou. Toch bleef mijn hart naar Hem uitgaan, als het ware onbewust. Steeds merkte ik dat ik naar Hem smachtte en hunkerde, Zijn Persoon beminde en Hem aanbad. Hier leerde ik het gevoel kennen van de arme vrouw die zich achter Hem drong, opdat zij slechts de zoom van Zijn kleed zou mogen aanraken. Hier leerde ik wat het was, dat de machteloze man bij het badwater van Bethésda hield: zijn ongeneeslijke ziekte. O, wat hunkerde ik naar het bloed der besprenging. Wat hunkerde ik ernaar dat de Heere Zelf tot mij zou zeggen: 'Uw zonden zijn u vergeven'. En toen die gezegende nacht, toen de dierbare Heere mijn hart overwon met een gevoel van Zijn goedertierenheid, met de volgende woorden: 'Ja, ik heb u liefgehad met een eeuwige liefde; daarom heb ik u getrokken met goedertierenheid'.

Ik herinner mij ook hoe die gezegende brief aan de Hebreëen op lieflijke wijze geopend werd, tot vreugde en troost voor mijn hart; hoe een gezegend gevoel en de gezegende kracht van de rechtvaardigmaking door het bloed en de gerechtigheid van de Zaligmaker in mijn hart vloeide, terwijl ik die ene Offerande voor de zonde aanschouwde. Intussen bleven steeds de woorden: 'Heeft u ook iets ontbroken'? in mijn gedachten ronddraaien; alsof de Heere vastbesloten was mijn hart door een gevoel van Zijn goedheid te verbreken. Zoals gezegd kon ik slechts snikken en huilen voor Zijn aangezicht als een ontroostbaar kind en zeggen: 'Nee, Heere, niets. U bent inderdaad oneindig veel beter voor mij dan al mijn woestijnen'.

Toen werd ik verder geleid. Ik zag, terwijl de Heere ze aan mij voorstelde, de verschillende subtiele en geslepen verzoeken die de vijand van de vrede van mijn ziel voor mijn voeten had uitgespreid. Ik zag dat ik inderdaad onkundig van zijn list was geweest; dat ik er volkomen door verstrikt en overwonnen was geweest; en dat zij zeker mijn eeuwige ondergang zouden zijn gebleken, als het alziend oog en de ongeziene hand des Heeren er niet was geweest; vooral een, die in de grootste nood over mij gebracht was, omdat ik mijn consciëntie negeerde en onwillig was om door de ingeving van de Geest van God in mijn eigen hart te worden geleid. Ik kan er slechts tegenover mijn liefste christenvrienden op zinspelen. Hier leerde ik dat de apostel een bedoeling had toen hij zei: 'En bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot den dag der verlossing'. Hier leerde ik dat de psalmist wist wat hij vroeg toen hij zei: 'En neem Uw Heilige Geest niet van mij'. O, hoe kwam de dierbare heer Marshall mij tegen met de volgende woorden: 'Indien iemand tot Mij komt en niet haat zijn vader, en moeder, etc., die kan Mijn discipel niet zijn!' Wat moest ik wekenlang daarna de afgoden uit mijn eigen hart rukken en ze voor het aangezicht des Heeren te Gilgal doden! Nooit had ik de betekenis gekend van de volgende woorden: 'Indien uw oog u ergert', etc. Hier leerde ik voelen dat het vreselijk is bang te zijn openbaar te komen, zodat mijn daden afgekeurd zouden worden. O, wat werd ik gedwongen alles voor het aangezicht des Heeren bloot te leggen.

In plaats van dit te vermijden moest ik mijn consciëntie openleggen voor de meest onderzoekende gedeelten van Zijn heilig Woord, onder een gevoel van het bitterste berouw en het schrijnendste verdriet. O, ellendeling die ik was om misbruik te maken van deze eeuwige liefde en trouw! Zou ik niet al lang geleden in de stilte gewoond hebben als Hij niet was geweest Die Hij is: 'De Heere; De Heere God, barmhartig en genadig, lankmoedig en groot van goedertierenheid en waarheid'? O, die gezegende woorden: 'Ik delg uw zonden uit als een wolk, en uw overtredingen als een nevel', deden mijn hart waarlijk goed. Toen zei ik: 'Ik zal nu al zoetjes wandelen voor het aangezicht des Heeren al de dagen mijns levens'.

Hier moet ik korthedshalve aan vele dingen die mij allen levendig voor de aandacht werden gebracht voorbijgaan. Ik moet voorbijgaan aan hoe de dierbare Heere mij tegenkwam in tijden van nood en onder de bediening van onze dierbare predikant. Ik moet voorbijgaan aan de hulp en de bemoedigingen die ik ontving. De woorden: 'Ben ik een woestijn geweest', etc. alsook: 'Heeft u ook iets ontbroken', bleven steeds in mijn hart ronddraaien.

Hierdoor werd ik tot de moeilijkste stap gebracht, een ambt waar te nemen tijdens onze zondagse bijeenkomsten toen wij vacant waren. Wat werd ik in staat gesteld in de handen des Heeren te vallen. Wat is Hij tot hiertoe mijn Helper geweest. Wat ben ik vaak geweest als iemand die 's maandagsmorgens in het moeras raakt en de hele week door blijft zinken en worstelen. Tegen de tijd dat ik in Oakham kwam, stond het water mij tot aan de lippen en was ik vrijwel volkomen overstelpt. Wat trilde ik als een blad van vrees. De vijand werkte in op de zwakheid van mijn gestel, totdat ik mij niet meer in staat voelde op te staan en een gezang voor te lezen, laat staan tot meer. Maar wat ben ik in dergelijke tijden van nood ook geholpen, zoals die keer dat ik naar mijn plaats liep, ging zitten en mijn gezangenboek opende bij het ernstige gezang:

'Verlosser, waarheen moet ik vluchten'?

en daarna bij:

'Ziet, uit de woestijn der zonde'.

die ik beide voorlas. De vijand werd op de vlucht gejaagd, mijn zwakheid was volkomen verdwenen en ik had een zeer gezegende tijd. Veel van dergelijke periodes deden zich voor. Wat voelde ik de verandering, evenzeer als de man in het moeras dat zou hebben gevoeld als twee sterke mannen zijn armen stevig vast zouden hebben gepakt, hem er onmiddellijk uit zouden hebben getild, hem op vaste grond zouden hebben gezet, zijn vuile kleren uitgetrokken zouden hebben, hem grondig in twee of drie stromen gewassen zouden hebben, hem mooie, schone kleren aangetrokken zouden hebben, hem een goede slok wijn gegeven zouden hebben en hem zo schoon mogelijk naar huis gestuurd zouden hebben.

O, wat verheugde het mijn ziel het gezicht van vrienden te zien oplichten door hun inwendige gemoedsaandoeningen! Wat werd mijn hart bij tijden verruimd om tot vrienden te spreken over de dingen van God, en zij tot mij. Onze zielen werden in het verborgene verbonden in de banden der liefde. Wat kan bijvoorbeeld T. getuigen dat de gemeenschap der heiligen geen droog leerstuk is, noch de wereld geheel verlaten heeft.

Toen ik hier was aanbeland, kwam ik wat betreft de zondagse aanwezigheid van Mr. Knill tot een ernstig halt. Immers, kunnen wij meer krijgen dan de Heere, Die ons bevoorrecht met Zijn genadige tegenwoordigheid en zegen? Ik begon mij dan ook bezorgd af te vragen of het gepredikte woord niet eerder schadelijk voor ons zou zijn als wij het elke zondag zouden hebben, hoeveel reden ik ook had het lief te hebben. Ik voelde dat dit waarschijnlijk zo zou zijn, tenzij wij er zeker van zouden zijn dat het de wil des Heeren was. Dit bracht mij er dan ook toe zwaar te zuchten om Zijn wil te leren kennen en ik zei: 'Nu, Heere, hoe moet het met de zondagse preken in Oakham'? Mijn aandacht werd onmiddellijk getrokken door de Handelingen der Apostelen en de vroeg-christelijke gemeenten. Ik werd getroffen door hun onbaatzuchtigheid en hun aanhoudende arbeid en bezorgdheid voor de zorg voor en het profijt van de diverse gemeenten, zoals wij zien in de Brief van Paulus aan de Galaten en ook aan de Korinthiërs. Ik werd getroffen door de toestand waarin zij werden gebracht door valse leraars, etc. Ik werd erdoor getroffen hoe de verschillende gemeenten allen betrokken bij en bezorgd over elkaar waren als één gemeenschap; hoe zij zelfs inzamelingen hielden en de apostelen en de andere gemeenten hulp zonden, zoals bijvoorbeeld de Thessalonicenzen aan al de broederen die in geheel Macedonië waren. Voorwaar, ik merkte dat mijn hart

heilig vlam gevat had voor onze zuster gemeente in Stamford. Ik begon mij in hun moeilijkheden in te leven en de gevaren te zien waaraan zij zouden worden blootgesteld, als zij van waarnemende predikanten afhankelijk zouden zijn. Toen mijn hart vervuld werd met de volkomen geest van het Evangelie en wet der liefde: 'U zult uw naaste liefhebben als uzelf' en, 'Gelijk gij wilt, dat u de mensen doen zullen, doet gij hun ook desgelijks' merkte ik niet alleen de bereidheid Mr. Knill hen en ons te laten dienen, maar ook de begeerte dat dit zo zou zijn. Toen ik daar nu was aanbeland, begonnen de volgende woorden in mijn hart rond te draaien: 'Dit is de weg, wandelt in denzelven', etc. Ik zei: 'Ja, Heere. Ja, Heere. Ik zie haar. Help ons in denzelven te wandelen', enzovoort. Eén smeekbede, die uit de diepte van mijn hart opkwam, kwam terug: of de Heere ons gewillig wilde maken te luisteren naar en ons te laten leiden door de minste en zeer verborgen aanduidingen van Zijn heilige Geest in onze eigen consciënties. Dat vervulde mijn hart met een gevoel van Zijn nederbuiging. Ik ontving dat alles in antwoord op het gebed, dat opkwam uit de diepte van mijn hart.

Toen werd ik ertoe gebracht te zien hoe vriendelijk de Heere met ons had gehandeld door Mr. P. (Philpot) van ons weg te nemen op de beminlijke wijze waarop Hij dat gedaan had. Want ik weet werkelijk niet hoe wij dat op een andere wijze hadden kunnen verdragen. Het feit dat Mr. Knill hier precies op tijd zou zijn en de verwachting dat hij zich onder ons zou vestigen droegen bovendien aan onze zegen bij. Vervolgens werden mijn gedachten getrokken door de profeet Jesaja, alsof de dierbare Heere vastbesloten was alle gewetensbezwaren voor de toekomst te overwinnen. Ik opende hoofdstuk 30 en ontving een bemoediging voor de toekomst uit het 18de tot het 27ste vers.

Welnu, als u mijn gevoel door wat ik hier heb aangestipt enigszins hebt begrepen, zult u kunnen beoordelen waarom ik gesproken heb zoals ik tijdens onze kerkelijke samenkomst heb gesproken. Mijn geliefde vriend, u moet me niet kwalijk nemen dat ik vooralsnog niet meer vertel. De volgende woorden doen mij er vanaf zien meer te zeggen: 'Alle dingen zijn mij geoorloofd, maar alle dingen zijn niet oorbaar'. Van de meest onwaardige in het Koninkrijk en de Genade van Christus.

Whissendine, bij Oakham, 12 oktober 1864. W.F.

(vertaald door Hans Schuttel)